

INSPIRATIONSPUNKTER

28 februar 2013

DET TALTE ORD GÆLDER

Samråd i URU den 28. februar 2013 – spørgsmål F stillet efter ønske fra Jakob Ellemann-Jensen (V) og spørgsmål G stillet efter ønske fra Ellen Trane Nørby (V)

Tak for invitationen til at komme her i udvalget.

Udvalget har stillet to spørgsmål til udviklingsministeren vedrørende det såkaldte ”EITI’-initiativ”, som er blevet overført til mig, da det er mit ansvarsområde. Jeg vil besvare spørgsmålene samlet.

Ad spørgsmål F:

Vil ministeren redegøre for, hvorfor regeringen ikke ønsker, at Danmark fuldt ud skal tilslutte sig Extractive Industries Transparency Initiative (EITI)?

Lad mig indledningsvist slå fast, at regeringen fuldt ud støtter, at der sættes ind overfor korrupsion og illegal skatteunddragelse på en ambitiøs måde. Ikke mindst i udviklingslandene.

Derfor arbejder regeringen også aktivt for, at der skabes åbenhed om virksomheders betalinger af skatter i forbindelse med udvinding af olie, gas og mineraler.

Det gør regeringen dér, hvor vi mener vi får mest åbenhed og gennemslagskraft, nemlig i de europæiske regnskabsregler. De europæiske regnskabsregler er under revision og forhandles lige nu som en del af EU's fjerde og syvende selskabsdirektiv.

Det er også det, som vi kalder regnskabsdirektiverne.

[EU's regnskabsdirektiv]

I EU's regnskabsdirektiver indgår et krav om såkaldt land-for-land rapportering.

Dette land-for-land rapporteringskrav betyder, at store og børsnoterede, europæiske virksomheder inden for udvindings- og skovbrugsindustrien får pligt til at oplyse om betalinger af bl.a. skatter til myndigheder i alle de lande i verden, hvor de har aktiviteter.

Initiativet har efter regeringens mening stor international rækkevidde og vil være et stort skridt hen imod at sikre åbenhed om udvindingsvirksomhedernes skattebetaling særligt i udviklingslande.

Forslaget var en prioritet for Danmark under det danske EU-formandskab og er i disse uger, efter lange forhandlinger mellem Rådet og Europa-Parlamentet, inde i den afgørende forhandlingsfase i Bruxelles.

Det sker i de såkaldte trilogforhandlinger mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen. Disse forhandlinger ledes på Rådets vegne af det irske EU-formandskab.

Det er mit indtryk, at der generelt er god forhandlingsvilje i både Rådet og Europa-Parlamentet i forhold til at opnå en aftale, og at der generelt er tilslutning til forslaget om at skabe transparens i betalinger til myndigheder.

Det er min forventning, at direktivet kan vedtages under det nuværende irske EU-formandskab, men lad mig sige, at det er svært at forudsige.

[EITI]

Det er ved flere lejligheder blevet fremstillet som om, at regeringen ikke støtter det såkaldte EITI-initiativ.

EITI er et godt initiativ, som Danmark til stadighed bakker op om som såkaldt 'støttende' stat.

EITI er et internationalt samarbejdsforum med sekretariat i Oslo.

EITI har fokus på at sikre transparens i virksomheders betalinger til myndigheder. Dermed kan EITI-samarbejdet hjælpe blandt andet udviklingslande, der har en betydelig udvindingsindustri, med at imødegå udfordringer afledt af ringe administrativ kapacitet, svag regeringsførelse og korrupsion.

Målet er at sikre, at indtægterne fra udvindingsindustrien kommer befolkningen til gode. Det formål støtter regeringen til fulde.

Både stater, virksomheder og civilsamfundsorganisationer kan tilslutte sig EITI's principper.

Staters tilslutning kan være enten i form af såkaldt "implementerende" stat eller "støttende" stat.

Danmark har i en årrække været repræsenteret i EITI som støttende stat og yder desuden finansiel støtte til EITI's aktiviteter over udviklingsbistanden med 1,5 mio. kr. årligt.

Af OECD-lande er alene Norge, der huser EITISekretariatet, såkaldt implementerende land. De øvrige implementerende medlemmer er hovedsagelig udviklingslande som eksempelvis Tanzania, Mozambique og Niger.

Hvis et land ønsker at blive implementerende land, skal det forpligte sig til at gennemgå en proces, der indebærer, at regeringen skal oplyse om de skatteindtægter, der modtages fra udvindingsindustrien.

Samtidigt skal virksomhederne give retvisende oplysninger om, hvor meget de betaler i fx skatter og afgifter i det pågældende EITI-land.

Det, der i praksis sker, er, at olieselskaber og lignende rapporterer deres betalinger af skatter og afgifter til en uafhængig part. Den uafhængige part består af en komité af personer, der anses for at være pålidelige og fagligt kompetente.

Denne komité modtager også tilsvarende oplysninger fra myndighederne i det pågældende land om, hvor meget hver enkelt virksomhed har betalt.

Herefter sammenholdes beløbene af den uafhængige komité. Hvis der er forskelle, forsøger komitéen at opklare dette. Tallene offentliggøres i en årlig rapport fra den uafhængige komité.

Det skal bemærkes, at det kun er betalinger af skatter og afgifter i det pågældende land, som skal indberettes.

Norges status som ”implementerende land” forpligter således en virksomhed, der har licens til udvinding af råstoffer i Norge, til at indberette betalinger til den norske stat. Men de norske myndigheder får kun oplysninger om virksomhedens aktiviteter i Norge.

I det omfang virksomheden også udvinder olie i et andet EITI-implementerende land, skal virksomheden i sin afrapportering også oplyse om betalingerne til dette andet land, men dette er ikke en konsekvens af, at Norge er implementerende land.

Der er således ikke tale om globale oplysninger. EITI's rapporteringskrav finder kun anvendelse i de implementerende lande.

[EITI vs. EU's regnskabsdirektiv]

Land-for-land rapporteringskravet i EU's regnskabsdirektiv er derimod et europæisk lovgivningskrav, der dækker alle betalinger, som store og børsnoterede europæiske virksomheder inden for udvindings- og skovbrugsindustrien foretager til lande i hele verden.

Det betyder eksempelvis, at store og børsnoterede europæiske virksomheder, der udvinder olie i Afrika, i deres eget årsregnskab skal oplyse om, hvor meget virksomheden har betalt i skat til myndighederne i det pågældende afrikanske land for at få lov til at udvinde olien.

Virksomhedernes interesser vil dermed kunne vurdere, om virksomhederne har betalt et rimeligt beløb i skat i forhold til omfanget af deres aktiviteter.

Det er derfor, at regeringen finder at land-for-land rapporteringskravet i EU's regnskabsdirektiv har langt større gennemslagskraft end EITI-initiativet.

Regeringen mener også på den baggrund, at land-for-land rapporteringskravet i EU's regnskabsdirektiv er et stærkere initiativ end EITI-initiativet.

Skulle Danmark vælge at blive såkaldt implementerende land i EITI, ville det betyde dobbeltregulering i forhold til regnskabsdirektivet med øgede omkostninger for statskassen og administrative byrder for virksomhederne til følge.

I så fald ville danske virksomheder både skulle offentliggøre oplysninger om betalinger i deres årsrapport som følge af direktivforslaget samt indberette oplysninger til et særligt dansk sekretariat som følge af EITI-kravene. Dette sekretariat ville endvidere skulle finansieres af den danske stat.

Dette finder regeringen ikke er hensigtsmæssigt. Hverken for danske virksomheder eller for statskassen.

Regeringen prioriterer forhandlingerne om regnskabsdirektivet i EU meget højt.

Forslaget vil efter vores opfattelse sikre, at EU kommer aktivt ind i kampen mod korrupsion og illegal

skattebetaling gennem åbenhed om bl.a. virksomhedernes skattebetalinger.

Ad spørgsmål G:

Vil ministeren redegøre for, i hvilket omfang Grønland kan tilslutte sig Extractive Industries Transparency Initiative (EITI), såfremt Danmark ikke tilslutter sig?

Jeg er også blevet bedt om at redegøre for, i hvilket omfang Grønland kan tilslutte sig EITI-initiativet, såfremt Danmark ikke tilslutter sig.

Grønland er i dag omfattet af Kongerigets eksisterende engagement i EITI som støttende stat.

Som jeg netop har redegjort for, så ønsker Danmark at fastholde sin eksisterende status som støttende stat af EITI for blandt andet at undgå dobbeltregulering af danske virksomheder.

Tilslutning er ifølge EITI's vedtægter forbeholdt stater, virksomheder og civilsamfundsorganisationer, mens en form for associeret tilslutning kan opnås også af andre enheder.

Danmark har i en årrække været engageret i EITI som støttende stat.

Fordi Grønland er en del af Kongeriget, og således ikke er en selvstændig stat, kan Grønland ifølge EITI's vedtægter ikke lade sig repræsentere som selvstændigt medlem af EITI.

Dertil kommer, at det ud fra statsretslige betragtninger ikke er muligt for både Danmark og Grønland at være selvstændige medlemmer af en international organisation.

Det er dog muligt, at Grønland som selvstyrende område vil kunne implementere EITI's principper og standarder via en form for associeret tilslutningsordning.

EITI åbner nemlig op for, at fx selvstyrende enheder som Grønland, der ikke er stater i EITI's forståelse, kan tilslutte sig EITIs principper og standarder.

[Grønland og land-for-land]

En alternativ mulighed, der kunne bidrage til at sikre åbenhed om skattebetalinger i Grønland er, at Grønland lader sig omfatte af land-for-land rapporteringskravet i EU's regnskabsdirektiver.

EU-reglerne forventes implementeret i Danmark i årsregnskabsloven, som ikke gælder for Grønland, men årsregnskabsloven kan sættes i kraft for Grønland ved kongelig anordning.

Grønlands Selvstyre har i dag overtaget en lang række sagsområder, herunder erhvervsområdet.

Såfremt Grønland lod sig omfatte af krav svarende til kravene i EU's regnskabsdirektiv om land-for-land rapportering, ville kravene på dette område blive de samme som i Danmark.

Det ville betyde, at grønlandske virksomheder indenfor udvinding og skovbrug – herunder grønlandske virksomheder, der tilhører en udenlandsk koncern – årligt ville skulle rapportere om betalinger til myndigheder i hele verden, herunder Grønland, i forbindelse med udvindingsaktiviteter.

Jeg skal dog understrege, at det vil være op til Grønland at beslutte, om lovgivning vedrørende land-for-land rapportering ønskes ikraftsat for Grønland.

[Erhvervssamarbejde]

Afslutningsvis vil jeg gerne sige, at jeg sammen med Grønlands Selvstyre er i gang med at styrke det grønlandsk-dansk samarbejde på erhvervsområdet.

Det er aftalt, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe mellem erhvervs- og vækstministeren og landsstyremedlemmet med ansvar for erhvervs og arbejdsmarkedet, som bl.a. skal se på mulighederne for at tiltrække kommercielle investeringer til projekter i Grønland samt barrierer herfor.

Vi er i gang med at få igangsat dette arbejde. Vi afventer afholdelsen af det grønlandske valg den 12. marts, førend vi kommer videre med dette.

Eftersom der er udskrevet valg i Grønland, vil jeg ikke gå i detaljer om samarbejdet.

Tak for ordet.